

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан гуманітарно-педагогічного
факультету

Ірина САВИЦЬКА
2022 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри філософії та
міжнародної комунікації

Протокол № 9 від 04.05.2022 р.

В.о. керівника кафедри

Валентина КУЛЬТЕНКО

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Журналістика»

Наталія КОСТРИЦЯ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІЛОСОФІЯ ТА ЛОГІКА»

Спеціальність: 061 – «Журналістика»

Освітня програма – «Журналістика»

Гуманітарно-педагогічний факультет

Розробник: доцент кафедри філософії, к. філос. наук Кравченко А.Г.

Київ - 2022

Опис навчальної дисципліни

«ФІЛОСОФІЯ ТА ЛОГІКА»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Галузь знань		
Спеціальність	061 «Журналістика»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	4	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	
Семестр	2	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні, семінарські заняття	30 год.	
Самостійна робота	60 год.	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни «Філософія»

Філософія являється світоглядом вищого теоретичного рівня, відображає сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їхньої взаємодії. Завдяки цьому її вивчення дозволяє сформувати перелік загальних компетентностей, які лежать в основі вищої професійної освіти незалежно від сфери спеціалізації. Вивчення філософії сприяє світоглядно-методологічній підготовці студентів, формуванню філософської культури мислення, актуалізації національної свідомості майбутньої суспільної еліти, а тому є необхідною складовою теоретичного рівня університетського підготовки.

Мета: розвиток у студентів інтересу до філософського осмислення дійсності, світового історико-культурного процесу, формування філософської культури мислення, пізнання світу та самих себе, навичок застосування філософської методології; актуалізація національної свідомості майбутньої суспільної еліти.

Завдання: розкрити специфіку вічних філософських питань, що стосуються життя кожної людини; надати загальні теоретичні знання про основні філософські концепції та філософські категорії; окреслити специфіку та межі філософського знання; прищепити культуру філософського теоретичного мислення; сформувати здатність до самостійного аналізу складних явищ суспільного життя та вміння пов'язувати загальні філософські проблеми з розв'язанням завдань психології; сприяти формуванню гуманістичного потенціалу особистості, її загальної культури.

У результаті вивчення курсу студент повинен

знати: історичні типи філософії, основні парадигми філософствування; основні галузі філософського знання (онтологія, гносеологія, логіка, філософська антропологія, етика, естетика, соціальна філософія тощо); основні форми буття і сутність діалектики; походження свідомості, форми і структуру свідомості; шляхи пізнання світу, функціонування знання у сучасному інформаційному суспільстві, особливості взаємозв'язку науки, техніки з сучасними соціальними й етичними проблемами; форми суспільної свідомості, їх взаємозв'язок; умови формування особистості, її свободи, відповідальності за збереження життя, природи, культури.

вміти: обґрунтувати свою світоглядну та громадську позицію; застосувати знання, яких було набуто під час вивчення курсу «Філософія», в процесі вирішення професійних завдань, в процесі розробки соціальних й психологічних проектів, організації міжлюдських відносин; науково аналізувати найважливіші соціальні проблеми і процеси, факти і явища суспільного життя; розуміти і об'єктивно оцінювати досягнення культури, пояснювати феномен культури та цивілізації; володіти методологією й методами пізнання, розуміти сутність творчої діяльності; вдаватися до діалогу

як засобу вирішення соціальних і етичних проблем; добре орієнтуватися в першоджерелах та основній сучасній філософській літературі.

Мета та завдання навчальної дисципліни «Логіка»

Роль логіки в сучасному світі науки надзвичайно важлива і багатопланова. Логічна культура мислення – це необхідна складова професійної підготовки майбутніх фахівців взагалі та гуманітарних наук зокрема.

Мета: формування і удосконалення логічної культури мислення, формування раціонально-аналітичного підходу до аналізу різноманітних процесів та явищ сучасного суспільства, активізація творчого потенціалу особистості.

Завдання: викласти загальні засади логіки, проаналізувати основні форми і закони міркувань, розкрити основний метод дослідження сучасної логіки; надати цілісне уявлення про особливості змісту та проблематики логічного знання, його науковий апарат; сформувати навички аналітичного мислення, вміння доводити та відстоювати свою думку; навчити застосовувати логічні методи та формувати навички їх застосування; навчити використовувати отримані знання для того, щоб не допускати логічних помилок при наданні психологічної допомоги; сприяти прищепленню елементів культури мислення та підвищенню інтересу до сучасної логічної культури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: предмет, метод та значення логіки; сутність і зміст форм мислення та операцій з ними; онтологічний, гносеологічний та праксеологічний зміст основних формально-логічних законів; логічні підстави теорії аргументації та форми розвитку наукового знання; основний зміст рекомендованої літератури.

вміти: чітко, послідовно і несуперечливо формулювати свої думки; дохідливо і переконливо робити висновки; обґрунтовувати засобами логіки розв'язання практичних завдань, пов'язаних із майбутньою професійною діяльністю.

Набуття компетентностей:

Загальних компетентностей (ЗК):

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі

знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ПР08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.

ПР09. Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства.

ПР10. Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень.

**Програма та структура навчальної дисципліни «Філософія та логіка»
для повного терміну денної форми навчання**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	Денна форма					Заочна форма			
	Тижні	усь го	у тому числі			усього	у тому числі		
			л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
МОДУЛЬ 1. «ФІЛОСОФІЯ. ІСТОРІЯ ФІЛОСОФІЇ»									
Тема 1. Сутність філософії та її роль у суспільстві.	1	6	2	2	2				
Тема 2. Філософія Давнього світу. Антична філософія.	2	7	2	2	3				
Тема 3. Філософія Середньовіччя та Відродження	3	6	2	2	2				
Тема 4. Філософія Нового часу, доби Просвітництва та Німецька класична філософія	4	7	2	2	3				
Тема 5. Некласична філософія XIX-XXI ст.	5	7	2	2	3				

Тема 6. Українська філософія	6	6	2	2	2				
Разом за змістовим модулем 1.	39		12	12	15				
МОДУЛЬ 2. ОНТОЛОГІЯ. ГНОСЕОЛОГІЯ. СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ. ФІЛОСОФСЬКА АНТРОПОЛОГІЯ									
Тема 7. Онтологія. Філософське вчення про буття	7	8	2	2	4				
Тема 8. Гносеологія. Теорія пізнання	8	7	2	2	3				
Тема 9. Соціальна філософія. Філософія суспільства	9	8	2	2	4				
Тема 10. Філософська антропологія. Філософія культури	10	8	2	2	4				
Разом за змістовим модулем 2.	31		8	8	15				
МОДУЛЬ 3. «ЛОГІКА. ПОНЯТТЯ ТА СУДЖЕННЯ ЯК ФОРМА МІРКУВАННЯ»									
Тема 1. Предмет, метод і значення логіки	11	9	2	2	5				
Тема 2. Поняття як форма міркування	12	9	2	2	5				
Тема 3. Судження як форма міркування	13	9	2	2	5				
Разом за змістовим модулем 3.	27		6	6	15				
МОДУЛЬ 4. «УМОВИВОДИ. АРГУМЕНТАЦІЯ»									
Тема 4. Умовиводи	14	14	2	2	10				
Тема 5. Аргументація	15	9	2	2	5				
Разом за змістовим модулем 4.	23		4	4	15				
Усього годин	120		30	30	60				

4. Теми семінарських занять (не передбачено навчальним планом)

5. Теми лабораторних занять (не передбачено навчальним планом)

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Філософська пропедевтика	2
2	Антична філософія	2
3	Філософія доби Середньовіччя та доби Відродження.	2
4	Філософія Нового часу, доби Просвітництва та Німецька класична філософія	2
5	Некласична філософія XIX-XXI ст.	2
6	Українська філософія	2
7	Онтологія як фундаментальна складова філософського знання	2
8	Гносеологія як філософська теорія пізнання	2
9	Соціальна філософія. Філософський аналіз суспільства	2
10	Філософська антропологія та філософія культури	2
11	Предмет, методи значення логіки.	2
12	Поняття як форма міркування.	2
13	Судження як форма міркування.	2
14	Умовиводи	2
15	Аргументація	2
	Всього	30

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами Приклади контрольних питань з Філософії

1. Основні етапи розвитку давньогрецької натурфілософської думки.
2. Розуміння сутності людини та специфіки її пізнання у давньогрецькій філософії (софісти, Сократ, Платон).
3. Вчення Арістотеля про матерію, форму та пізнання.
4. Платон і Арістотель: погляди на суспільство та державу.
5. Філософські напрямки еллінізму.

6. Загальні засади християнської філософії. Патристика. Схоластика.
7. Проблема загальних понять (універсалій) у філософії номіналізму й реалізму.
8. Гуманістичні ідеали філософської думки епохи Відродження.
9. Соціально-політичні утопії доби Відродження.
10. Основні філософські проблеми Нового часу.
11. Емпіризм Ф. Бекона.
12. Концепція походження держави Т. Гоббса.
13. Загальна характеристика класичного раціоналізму Нового часу: основні персоналії і проблеми (Р. Декарт, Б. Спіноза, Г. Ляйбніц).
14. Емпіричні розробки філософії Нового часу (Д. Локк, Д. Юм, Д. Берклі).
15. Французьке Просвітництво: основні ідеї та персоналії.
16. Смысл теорії природного права і суспільного договору в філософії Просвітництва.
17. Новизна гносеологічних та етичних уявлень Канта.
18. Діалектичний метод Г. Гегеля.
19. Принципи побудови філософської системи Г. Гегеля.
20. Філософська антропологія Л. Фюєрбаха.
21. Тенденції розвитку некласичної філософії наприкінці ХІХ ст.
22. Вихідні положення філософії марксизму. Проблема відчуження в марксизмі.
23. Головні категорії філософії життя («життя» і «воля») А. Шопенгауера та Ф. Ніцше.
24. Філософія позитивізму.
25. Проблема «екзистенції» в філософії ХХ ст.
26. Філософське становлення фрейдизму
27. Філософський постмодерн.
28. Особливості та основні етапи розвитку філософської думки в Україні.
29. Філософські погляди Г. С. Сковороди.
30. Соціальна філософія М. Драгоманова, І. Франка.
31. Основне питання філософії. Матерія та свідомість.
32. Поняття матерії. Співвіднесення поняття матерії та субстанції.
33. Проблема єдності та множинності світу. Філософські позиції в історії філософії: монізм, дуалізм, плюралізм.
34. Рух як загальний спосіб існування світу. Поняття форм руху.

35. Основні закони діалектики та їх зміст.
36. Категорії «простір» і «час».
37. Охарактеризуйте проблематику натурфілософського етапу античної філософії.
38. Парні категорії діалектики (одиничне-загальне, частина-ціле, формазмист, явище-сутність, випадковість-необхідність).
39. Філософське розуміння поняття «істина» (абсолютність, відносність і конкретність істини).
40. Проблематика суб'єкта й об'єкта пізнання .
41. Основні форми наукового пізнання: проблема, ідея, гіпотеза, теорія.
42. Емпіричні методи пізнання.
43. Раціональні методи пізнання.
44. Діалектика і метафізика як два методи мислення.
45. Виникнення і природа свідомості.
46. Співвідношення біологічного й соціального в людині.
47. Специфіка людської діяльності. Людина-індивідуальність.
48. Техніка і технології як предмет філософського осмислення.
49. Взаємовідношення продуктивних сил та виробничих відносин.
50. Основні напрями філософської антропології.
51. Основні етапи розвитку техніки (продуктивних сил).
52. Свідомість і праця, мова і свідомість.
53. Діяльність як спосіб існування соціального.
54. Суспільство та його складові. Поняття суспільних класів.
55. Індивідуальна та суспільна свідомість. Форми суспільної свідомості.
56. Поняття держави. Концепції походження держави. Ідеологія.
57. Ідеалістичне та матеріалістичне розуміння історії.
58. Проблема відчуження.
59. Історична природа людської чуттєвості. Поняття прекрасного.
60. Поняття культури. Історичні моделі (ступені) культури.

Приклади контрольних питань з Логіки

1. Загальна характеристика логіки як науки.
2. Істинність і правильність міркувань.
3. Історичні етапи розвитку логіки та їх засновники.
4. Закони логіки.
5. Поняття як форма абстрактного мислення. Види понять.
6. Зміст і обсяг понять та їх співвідношення один до одного.
7. Сумісні та несумісні поняття. Основні відношення між ними.
8. Специфіка логічних операцій узагальнення і обмеження понять, проаналізуйте їх.
9. Визначення як логічна дія. Види визначень. Основні правила визначення понять та можливі помилки.
10. Поділ як логічна дія. Види поділу. Основні правила поділу понять та можливі помилки.
11. Судження: визначення та структура. Роль суджень у науці та навчальному процесі.
12. Сутність двох елементів думки: суб'єкта і предиката, їх взаємозв'язок.
13. Прості судження та їх класифікація.
14. Логічні відношення між судженнями. «Логічний квадрат».
15. Складні судження та їх класифікація.
16. Умовивід, його структура і види.
17. Безпосередні та опосередковані умовиводи. Їх приклади.
18. Перетворення як один із способів утворення безпосередніх умовиводів.
19. Обернення як один із способів утворення безпосередніх умовиводів.
20. Протиставлення предикатів як один із способів утворення безпосередніх умовиводів.
21. Категоричний силогізм; правила категоричного силогізму; фігури категоричного силогізму.
22. Ентимема та її види.
23. Складні силогізми (полісилогізми). Наведіть приклади.
24. Умовні та умовно-категоричні умовиводи. Наведіть приклади.
25. Розділові та розділово-категоричні умовиводи. Наведіть приклади.
26. Умовно-розділові умовиводи. Наведіть приклади.
27. Сутність індуктивного умовиводу. Значення індукції в пізнанні.

28. Повна та неповна індукція. Види неповної індукції.
29. Роль дедуктивних та індуктивних умовиводів у науковому пізнанні та навчальному процесі.
30. Умовивід за аналогією. Значення аналогії в пізнанні.

Приклади комплектів тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОС «Бакалавр» спеціальність/ <i>Журналістика</i>	Кафедра філософії та міжнародної комунікації 2022-2023 навч. рік	БІЛЕТ № 1 з дисципліни Філософія та Логіка	Затверджую В.о. зав. кафедри <hr/> Культенко В.П.
Практичні завдання <i>(максимальна оцінка 10 балів за відповідь на кожне запитання)</i>			
Питання 1. Принципи побудови філософської системи Г. Гегеля.			
Питання 2. Судження: визначення та структура. Роль суджень у науці та навчальному процесі.			
Тестові завдання <i>(максимальна оцінка 10 балів за відповіді на тестові завдання)</i>			
1. Теорія пізнання, одна з головних філософських дисциплін, яка досліджує закономірності процесу пізнання – це ... <i>(у бланку відповідей впишіть правильну відповідь одним словом)</i>			
2. Упорядкуйте етапи розвитку філософського знання від найдавнішого до сучасного:			
1) філософія середньовіччя 2) філософія Нового часу 3) антична філософія 4) сучасна філософія 5) епоха Відродження			
3. Зіставте вислови з філософами, яким вони належать:			
1	Знання – це сила	а	Дж.Локк
2	Мислю, отже існую	б	Б.Спіноза
3	Людина людині вовк	в	Ф.Бекон
4	Свідомість людини при народженні – чиста дошка, на якій чуттєвий досвід залишає свої сліди	г	Т.Гоббс
5	Свобода – усвідомлена необхідність	д	Р.Декарт

4. Які основні риси філософії Середньовіччя? (у бланку відповідей вкажіть кілька варіантів відповіді)

- 1) Провіденціалізм
- 2) Креаціонізм
- 3) Механістичне розуміння світу
- 4) Теоцентризм
- 5) Ототожнення справедливості із знанням

5. Філософський метод тлумачення та розуміння феноменів культури, зокрема текстів, їх залежності від контексту культури, в якому вони існували, і від культури суб'єкта, який

здійснює інтерпретацію – це ... (у бланку відповідей впишіть правильну відповідь одним словом)

6. Яка з дисциплін не входить до складу філософських? (Вкажіть один варіант відповіді)

- 1) Антропологія
- 2) Онтологія
- 3) Естетика
- 4) Філологія
- 5) Логіка

7. Як тлумачилося походження держави в концепції суспільного договору Просвітництва? (Вкажіть один варіант відповіді)

- 1) як договір про ненапад
- 2) як договір про майнові відносини в суспільстві
- 3) як угоду людей із Богом про дотримання заповідей божих
- 4) як договір про розподіл влади на три самостійні гілки: законодавчу, виконавчу і судову
- 5) як угоду людей між собою про відмову від частини своєї свободи

8. В чому полягає сутність «коперніканського перевороту» Канта у філософії?

(вкажіть один варіант відповіді)

- 1) земля обертається навколо сонця, а не навпаки
- 2) джерело знання слід шукати не в об'єкті, а в суб'єкті
- 3) апіорне знання є основою пізнання
- 4) раціональних доказів існування Бога не існує
- 5) моральність не залежить від природної детермінації

9. Пізнання як форма діяльності здійснюється в: (вкажіть один варіант відповіді)

- 1) художніх образах;
- 2) метафорах і символах віри;
- 3) поняттях, судженнях, умовиводах; 4) моральних оцінках;
- 5) етичних настановах.

10. Головним продуктом виробництва інформаційного суспільства є: (вказіть один варіант відповіді)

- 1) Нафта і газ
- 2) Біржові акції
- 3) Національний валовий продукт
- 4) Інформація та знання
- 5) Гроші

_(прізвище та ініціали НПП)

9.Форми контролю

Попередній контроль: опитування

Поточний контроль: опитування, тестові завдання, написання есе, виконання самостійної роботи (в т.ч. в Elearn)

Проміжний контроль: написання модульних контрольних робіт

Підсумкова атестація: екзамен

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371).

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	Екзаменів	заліків
90 – 100	Відмінно	зараховано
74 – 89	Добре	
60 – 73	Задовільно	
0 – 59	незадовільно	незараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни **R** дис (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації **R**_{АТ} (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **R**_{НР} (до 70 балів): **R**_{дис} = **R**_{НР} + **R**_{АТ}

11.Методичне забезпечення

1. Причепій Є.М., Черній А.М., Чекаль Л.А. Філософія : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів /Є. М. Причепій, А.М.Черній, Л.А. Чекаль – Київ : Академвидав, 2005. – 592 с.

2. Гейко С.М., Культенко В.П., Лаута О.Д. Філософія. Навчальний посібник. К.: Видавничий центр НУБіП України, 2015 – 116 с. К.: Видавничий центр НУБіП України, 2015 – 116 с.
3. Чекаль Л.А., Культенко В.П., Лаута О.Д. та ін. Філософія освіти. Навчальний посібник. К.: «Міленіум», 2017 – 664 с.
4. Чекаль Л.А., Культенко В.П., Лаута О.Д. та ін. Філософія науки та інноваційного розвитку. Навчальний посібник. К.: «Міленіум», 2017 – 952 с.
5. Гейко С.М., Культенко В.П., Лаута О.Д. Філософія. Методичні рекомендації для студентів заочної форми навчання. К.: «Міленіум», 2019 – 123 с.
6. Гейко С.М., Лаута О.Д. «Логіка» для студентів гуманітарно-педагогічного факультету стаціонарної форми навчання ОС «Бакалавр» НУБіП України». К.: Видавничий центр НУБіП України, 2020– 71 с.
7. Матвієнко І.С. Практикум з логіки для філологів та журналістів. К., 2019. 56.

10. Рекомендована література

Основна

1. Кремінь В.Г. Філософія управління: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Знання України, 2007. – 360 с.
2. Петрушенко В. Л. Філософія : підручник / В. Л. Петрушенко. – 4-те вид., випр. і доп. – Львів : Магнолія, 2006. – 504 с.
3. Причепій Є. М. Філософія : посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Є. М. Причепій, А. М. Черній, Л. А. Чекаль. – Київ : Академвидав, 2003. – 575 с.
4. Причепій Є. М. Філософія : навч. посіб. для студен вищих навчальних закладів/Є. М. Причепій. – Київ : Академв.идав, 2005. – 592 с.
5. Положення про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти в НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/12654>
6. Положення про екзамени та заліки у НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/12654>
7. Положення про навчально-інформаційний портал НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/12654>
8. Пложения про електронне оцінювання залишкових знань студентів НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/13300>
9. Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/12654>
10. Правила внутрішнього розпорядку НУБіП України URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/pravila_rozporyadku.pdf
11. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
12. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
13. Статут НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/13300>

Допоміжна

1. Арутюнов В.Х., Мішин В.М., Кирик Д.П. Логіка: Навчальний посібник для економістів. - Київ: КНЕУ, 2000.

2. Берко П. Нова парадигма української філософії / П. Берко. – Львів : ЛДМУ ім. Д. Галицького, 2003. – 302 с.
3. Васянович Г. Філософія : навч. посіб. / Григорій Васянович. – Львів : Норма, 2005. – 210 с.
4. Гейко С.М., Горбатюк Т.В., Лаута О.Д. та ін. Людина, суспільство, держава у філософському дискурсі: історія та сучасність : монографія. К.: «Міленіум», 2018. – 378 с.
5. Губерський Л., Андрущенко В., Михальченко М. Культура. Ідеологія. Особистість: Методолого-світоглядний аналіз. – К.: Знання України, 2002. – 580 с.
6. Декарт Р. Міркування про метод: щоб правильно спрямовувати свій розум і відшукувати істину в науках. К. 2001.
7. [Жеребкін В.Є. Логіка](#). - Харків: Основа, 1995. - 254 с.
8. Кант І. Критика чистого розуму. [Текст] / Пер. з нім. Ігоря Бурковського – К. : Юніверс, 2000. – 349 с.
9. Конверський А.Є. Логіка: підручник. – К., 2004.
10. Ніцше Ф. Так казав Заратустра. Жадання влади [Текст] / Ф. Ніцше. – К. : Основи-Дніпро, 2013. – 415 с.
11. Освітньо-професійна програма “Журналістика” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 061 “Журналістика”. 2022 р. НУБіП України URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/061_zhurnalistika_1.pdf
12. Філософія. Світ людини. Курс лекцій : навч. посіб. / В. Г. Табачковський, М. О. Булатов, Н. В. Хамітов [та ін.]. – Київ : Либідь, 2003. – 429 с.
13. Тофтул М.Г. Логіка: навчальний посібник для студентів внз. – К., 2003.

Інформаційні ресурси

1. Навчально-інформаційний портал НУБіП України. Електронний навчальний курс «Філософія (ПУА)» <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=657>
2. Бібліотека світової літератури. Оригінали та переклади. (укр.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ae-lib.org.ua>
3. Бібліотека JAVA [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://javalibre.com.ua/java-book/genre/philosophy/page/1>
4. [Цифрова бібліотека НУБіП України DGLibrary](#) [Електронний ресурс]. – URL: <http://dglib.nubip.edu.ua:8080/jsrui>
[Електронна бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України eNULESIR](#).
5. Сайт Українського філософського фонду [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.philosophy.ua>
6. Сайт «Ізборник» – Історія України IX-XVIII ст.: першоджерела та інтерпретації (електронна бібліотека давньої української літератури та розвідок з політології) [Електронний ресурс]. – URL: <http://litopys.org.ua>
7. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти <https://naqa.gov.ua/>
8. Офіційний сайт НУБіП України <https://nubip.edu.ua/>

Інформаційні ресурси з Логіки

1. Богдановський І. В., Льовкіна О. Г. Логіка: Опорний конспект лекцій: [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://chitalka.info/gp_12/gp_12index.htm.
2. Жеребкін В. Є. Логіка: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/logika/logika_-_zherebkin_vye
3. Конверський А. Є. Логіка: [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15220809/logika/logika_-_konverskiy_aye.
4. Тофтул Н. Г. Логіка: [Електронний ресурс]. Режим доступу:
5. <http://readbookz.com/books/184.html>.